

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 1, 2, 5, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20,
21, 23, 31, 32, 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
20¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2024 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio įstatymo tikslas – mažinti transporto sektoriaus poveikį klimato kaitai ir aplinkos oro taršai, siekiant, kad 2030 metais atsinaujinančių energijos išteklių dalis transporto sektoriuje, palyginti su bendruoju galutiniu energijos suvartojimu transporto sektoriuje, sudarytų ne mažiau kaip ~~15~~ **29 procentų procentus.**“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių (**toliau – DAED**) – degalai, gaminami iš atsinaujinančių energijos išteklių, ir energijos šaltiniai, kuriais transporto sektoriuje galima pakeisti naftos degalus: biodegalai, biodujos, elektros energija ir ~~nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių~~ **iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras.**“

2. Pakeisti 2 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Degalų tiekėjas – subjektas, **kuris turi leidimą verstis didmenine ir (ar) mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais Lietuvos Respublikoje, ir kuris** tiekia benziną ir (ar) dyzeliną ~~ir kuriam, už kuriuos~~ pagal Lietuvos Respublikos akcizų įstatymą atsiranda prievolė mokėti akcizus už patiektą benziną ir (ar) dyzeliną.“

3. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 22 dalį.

~~22. Nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių – skystieji arba dujiniai transportui naudojami degalai, kurių energijos kiekis sukaupiamas iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus biomase.~~

4. Pakeisti 2 straipsnio 38 dalį ir ją išdėstyti taip:

„38. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Akcizų įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos muitinės įstatyme, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse, **Reglamente (ES) 2023/1804** ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose transporto ir energetikos sektorių veiklą.“

3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) ~~nustato tvirtina~~ DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo ~~tvarką tvarkos aprašą Energetikos ministerijos energetikos ministro~~ įgaliotos institucijos, įstaigos ar įmonės teikimu;“.

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) atlieka ~~fizinius~~ patikrinimus šio įstatymo ir Tarybos nustatyta tvarka;“.

2. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) skiria šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatytas ~~baudas~~ **sankcijas**;“.

5 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos kompetencija

1) atlieka mažmeninės prekybos degalais vietų kontrolę, tikrindama, ar tinkamai ~~vykdomi laikomasi~~ šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje, 20 straipsnio 5 dalyje ir 31 straipsnio 2 ~~ir 7 dalyje dalyse~~ **nustatytų reikalavimų nustatyti reikalavimai**;

2) atlieka mėginių paėmimą ir **organizuoja jų** ištyrimą dėl degalų ir biodegalų sudėties ir rūšies nustatymo, dalyvaudama šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytuose patikrinimuose;

3) tikrina Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų ir biodegalų atitiktį naftos produktų privalomiesiems kokybės rodikliams;

4) skiria šio įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje nustatytas ~~baudas~~ **sankcijas**.“

6 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Įpareigojimai degalų ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams

1. Kiekvienais kalendoriniais metais degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių turi sudaryti atitinkamą bendros degalų tiekėjo vidaus rinkai patiekto benzino ir dyzelino energinės vertės dalį:

1) nuo 2022 metų ~~ne mažiau kaip 6,8 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 0,2 procentinio punkto turi sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;~~

2) nuo 2023 metų ~~ne mažiau kaip 7,2 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 0,4 procentinio punkto turi sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;~~

3) nuo 2024 metų ~~ne mažiau kaip 7,8 procentinio punkto, iš kurių ne mažiau kaip 0,7 procentinio punkto turi sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių;~~

4) 1) nuo 2025 metų – ne mažiau kaip 8,6 procentinio punkto, ~~iš kurių ne mažiau kaip 1 procentinį punktą turi sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių~~ **iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras**;

5) 2) nuo 2026 metų – ne mažiau kaip ~~10~~ **9,8 procentinio punkto procentinių punktų**, iš kurių ne mažiau kaip ~~1,5~~ **1,4** procentinio punkto turi sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių **iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras**;

6) 3) nuo 2027 metų – ne mažiau kaip ~~14~~ **11,3 procentinio punkto procentinių punktų**, iš kurių ne mažiau kaip ~~2,5~~ **1,8 procentinio punkto** turi sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras;

7) 4) nuo 2028 metų – ne mažiau kaip ~~18~~ **12,9 procentinio punkto procentinių punktų**, iš kurių ne mažiau kaip ~~3,5~~ **2,2 procentinio punkto** turi sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras;

8) 5) nuo 2029 metų – ne mažiau kaip ~~24~~ **14,7 procentinio punkto procentinius punktus**, iš kurių ne mažiau kaip ~~4,5~~ **2,7 procentinio punkto** turi sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras;

9) 6) nuo 2030 metų – ne mažiau kaip ~~29~~ **16,8 procentinio punkto procentinius punktus**, iš kurių ne mažiau kaip ~~3,5~~ **5,5 procentinio punkto** turi sudaryti pažangieji biodegalai ir (ar) nebiologiniai skystieji ir dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras, kurio dalis bendroje degalų tiekėjo transporto sektoriui patiektų degalų ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių energinės vertės dalyje turi sudaryti ne mažiau kaip vieną procentinį punktą ir ne mažiau kaip **1,2 procentinio punkto** jūriniam transportui patiektų degalų energinės vertės dalyje.

2. Degalų tiekėjai, siekdami šio straipsnio 1 dalyje numatyto įpareigojimo, išskyrus šio straipsnio 10 dalyje nurodytą išimtį, turi užtikrinti, kad kiekviename vidaus rinkai patiekto benzino litre būtų ne mažiau kaip 6,6 procento biodegalų (**leistinas 0,5 procentinio punkto biodegalų trūkumas**), o kiekviename vidaus rinkai patiekto dyzelino litre būtų ne mažiau kaip 6,2 procento biodegalų, (**leistinas 0,5 procentinio punkto biodegalų trūkumas**) skaičiuojant pagal bendrą degalų ir biodegalų mišinio energinę vertę.

3. Kiekvienais kalendoriniais metais biodujos arba ~~nebiologiniai dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras~~ turi sudaryti atitinkamą bendros transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjo vidaus rinkai patiektų gamtinių dujų **ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių** energinės vertės dalį:

- 1) nuo 2025 metų – ne mažiau kaip 4,2 procentinio punkto;
- 2) nuo 2026 metų – ne mažiau kaip 6,3 procentinio punkto;
- 3) nuo 2027 metų – ne mažiau kaip 8,4 procentinio punkto;
- 4) nuo 2028 metų – ne mažiau kaip 10,8 procentinio punkto;
- 5) nuo 2029 metų – ne mažiau kaip 13,6 procentinio punkto;
- 6) nuo 2030 metų – ne mažiau kaip 16,8 procentinio punkto.

4. Degalų tiekėjai ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjai privalo registruotis DAEI apskaitos vienetų sistemoje ir įgyvendinti šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytus įpareigojimus naudodami DAEI apskaitos vienetus, suteikiamus šio įstatymo 17 ir 18 straipsniuose nustatyta tvarka, atskirai vertinant kiekvieniems kalendoriniams metams nustatytus įpareigojimus.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytas įpareigojimas gali būti įgyvendinamas tiekiant gamtinių dujų ir dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, mišinius arba panaudojant atsinaujinančių išteklių kilmės garantijas, **kurios pateikiamos kartu su dujų iš atsinaujinančių energijos išteklių tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas patvirtinančiais dokumentais**, kaip tai nustatyta Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme.

6. Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiose degalinėse turi būti prekiaujama benzinu, kurio kiekviename litre yra ne mažiau kaip 6,6 procento biodegalų (**leistinas 0,5 procentinio punkto biodegalų trūkumas**), ir dyzelinu, kurio kiekviename litre yra ne mažiau kaip 6,2 procento biodegalų (**leistinas 0,5 procentinio punkto biodegalų trūkumas**), skaičiuojant pagal bendrą degalų ir biodegalų mišinio energinę vertę, išskyrus šio straipsnio 10 dalyje nurodytą išimtį.

7. Mažmeninės ir didmeninės prekybos degalais vietose gali būti prekiaujama degalų ir biodegalų mišiniais, kuriuose biodegalų, įmaišytų į naftos produktus, energinė vertė viršija šio straipsnio 2 ir 6 dalyse nurodytas energines vertes ir kurie atitinka Lietuvos arba Europos standartuose nustatytus reikalavimus.

8. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyti įpareigojimai **netaikomi degalų tiekėjams, kurie degalus tiekia išskirtinai tik aviacijos sektoriui.** ~~ir šio~~ Šio straipsnio 2 dalyje numatyti reikalavimai netaikomi ~~orlaiviams ar jūriniam transportui patiektų degalų daliai~~ **benzino ir dyzelino atsargoms, kurias subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, kaupia ar sumažinus kaupimo apimtį realizuoja Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatyme nustatytais sąlygomis. Įgyvendinant šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytus įpareigojimus, turi būti atsižvelgiama į benzino ir dyzelino atsargas, patiekiamas į vidaus rinką po kaupimo laikotarpio pabaigos.**

9. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas netaikomas parduodant dyzeliną Lietuvos kariuomenės ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos šalių bei partnerių ginkluotųjų pajėgų poreikiams.

10. 98 markės benzino sudėtyje neprivalo būti biodegalų, tačiau, **įgyvendinant šio straipsnio 1 dalyje nustatytus įpareigojimus, turi būti atsižvelgiama į 98 markės benzina, kuris buvo patiektas į vidaus rinką.**

11. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta minimali biodegalų dalis kiekviename litre yra įskaičiuojama į šio straipsnio 1 dalyje numatytus įpareigojimus.

12. ~~Biodegalų ir pažangiųjų biodegalų, taip pat nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių energinė vertė, įgyvendinant šio įstatymo 17 ir 18 straipsniuose nustatyta tvarka sugeneruojant DAEI apskaitos vienetų, kurie naudojami įgyvendinant šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytus įpareigojimus, gali būti laikoma taikomi šie energinės vertės daugikliai: du kartus didesne, palyginti su jų pradine energine verte, jeigu jie yra pagaminti iš žaliavų, nurodytų energetikos ministro patvirtintame žaliavų sąraše, kaip tai nustatyta šio įstatymo 21 straipsnyje.~~

1) biodegalų ir pažangiųjų biodegalų energinė vertė laikoma 2 kartus didesne, palyginti su pradine energine verte, jeigu jie yra pagaminti iš žaliavų, nurodytų energetikos ministro tvirtinamame žaliavų sąraše, kaip tai nustatyta šio įstatymo 21 straipsnyje. Jeigu pažangieji biodegalai buvo patiekti į aviacijos arba jūrų transporto sektorius, jų energinė vertė laikoma 2,4 karto didesne, palyginti su pradine energine verte;

2) iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro energinė vertė yra laikoma 2 kartus didesne, palyginti su pradine energine verte, jeigu jis atitinka šio straipsnio 14 dalyje nustatytas sąlygas. Jeigu iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras buvo patiektas į aviacijos arba jūrų transporto sektorius, jo energinė vertė laikoma 3 kartus didesne, palyginti su pradine energine verte;

3) elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių energinė vertė laikoma 4 kartus didesne, palyginti su pradine energine verte, kai elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių tiekiamą kelių transportui, ir 1,5 karto didesne, palyginti su pradine

energine verte, kai elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių tiekama geležinkelių transportui.

13. Įgyvendinant šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytus įpareigojimus, šio straipsnio 12 dalyje nustatyti energinės vertės daugikliai skystiesiems biodegalams skystųjų biodegalų energinė vertė šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka gali būti pripažinta du kartus didesne, palyginti su jų pradine energine verte, taikomi atskirai biodegalams patiekiamiems kartu su benzinu ir atskirai biodegalams patiekiamiems kartu su dyzelinu, ta dalimi, kuria per metus kartu su benzinu patiektų biodegalų energinė vertė ir kartu su dyzelinu patiektų biodegalų energinė viršija procentinę dalį, nustatytą vadovaujantis šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi. dalies 2 punkte nustatytą dalį, ir ta dalimi, kuria per metus kartu su dyzelinu patiektų biodegalų energinė vertė viršija šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą dalį.

14. Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras ir kuras iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų įskaitomi į šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų įgyvendinimą, jeigu išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ir degalų iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų naudojimo, kiekis sumažinamas ne mažiau kaip 70 procentų ir jeigu iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras atitinka taisyklės, nustatytas 2023 m. vasario 10 d. Komisijos deleguotame reglamente (ES) 2023/1184, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 papildoma Sąjungos metodika, kurioje išdėstytos išsamios nebiologinės kilmės kuro gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių taisyklės. Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas turi būti apskaičiuojamas vadovaujantis 2023 m. vasario 10 d. Komisijos deleguoto reglamento (ES) 2023/1185, kuriuo nustatant minimalią išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo dėl perdirbtos anglies kuro naudojimo ribą ir pateikiant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo dėl iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio transporto kuro ir perdirbtos anglies kuro naudojimo vertinimo metodiką papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001, priede pateikta metodika.

15. Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras, atitinkantis šio straipsnio 14 dalyje nustatytus reikalavimus, energetikos ministro nustatyta tvarka gali būti įskaičiuojamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimą, kai yra naudojamas kaip tarpinis produktas gaminant transporto degalus arba biodegalus, jeigu į sumažėjusį išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį prieš tai nebuvo atsižvelgta apskaičiuojant išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimą dėl biodegalų naudojimo.

16. Apskaičiuojant, kokią procentinę dalį kiekvieno degalų tiekėjo transporto sektoriui patiektų degalų ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių energinės vertės dalyje pagal šio straipsnio 1 dalyje nustatytus tikslus turi sudaryti pažangieji biodegalai ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras, į apskaičiavimo formulės vardiklį nėra įtraukiamas degalų tiekėjo transporto sektoriui patiektas iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras.“

7 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 1 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„1. Kiekvienais kalendoriniais metais degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių turi sudaryti atitinkamą bendros degalų tiekėjo ~~vidaus rinkai patiekto benzino ir dyzelino~~ **transporto sektoriui patiektų degalų ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių** energinės vertės dalį.“.

8 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„17 straipsnis. DAEI apskaitos vienetai

1. DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyviams už kiekvieną kalendoriniais metais vidaus rinkai patiektą degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių megadžaulį (MJ) šio įstatymo 18 straipsnyje nustatyta tvarka skiriami DAEI apskaitos vienetai. DAEI apskaitos vienetai **Tarybos sprendimu perkeliama** į kitus kalendorinius metus, **einančius po einamųjų metų, ir panaudojami įpareigojimams įgyvendinti neperkeliami laikantis šių sąlygų:**

1) DAEI apskaitos vienetus gali perkelti degalų tiekėjas ar transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjas, įgyvendinęs einamųjų kalendorinių metų įpareigojimus, nustatytus šio įstatymo 16 straipsnio 1 ar 3 dalyje, arba kiti DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyviai;

2) perkeliamų DAEI apskaitos vienetų skaičius negali viršyti daugiau kaip 10 procentų DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvio į vidaus rinką patiektų degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekio;

3) tas pats DAEI apskaitos vienetas gali būti perkeltas ne daugiau kaip vieną kartą ir panaudojamas arba perleidžiamas pirmais kalendoriniais metais, einančiais po einamųjų metų;

4) DAEI apskaitos vienetai perkeliama kartu su jų energine verte ir su visais kitais DAEI apskaitos vienetais suteiktais požymiais;

5) DAEI apskaitos vienetai negali būti perkeliama iš 2029 kalendorinių metų į 2030 kalendorinius metus.

2. DAEI apskaitos vienetai, vadovaujantis DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkos aprašu, gali būti perleidžiami laikantis šių sąlygų:

1) degalų tiekėjams ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams, turintiems pareigą įgyvendinti šio įstatymo 16 straipsnio 1 ~~ir~~ ar 3 dalyse nustatytus įpareigojimus;

2) ne vėliau kaip iki kitų kalendorinių metų kovo 31 dienos, **išskyrus DAEI apskaitos vienetus, perkeliama šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka;**

3) pagal dvišales sutartis, sudarant DAEI apskaitos vienetų perleidimo sandorį, registruojamą DAEI apskaitos vienetų sistemoje, nurodant DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvius, perleidžiamų DAEI apskaitos vienetų kiekį, šio įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją;

4) kartu su DAEI apskaitos vienetu perleidžiant ir atitinkamą energinės vertės dalį.

3. DAEI apskaitos vienetas gali būti perleidžiamas ne daugiau kaip du kartus.

4. Taryba, atsižvelgdama į ~~DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių~~ **degalų tiekėjų ar transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjų** DAEI apskaitos vienetų sistemoje pateiktas metines atestuoto auditoriaus arba audito įmonės audito ataskaitas, kaip nurodyta šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies 4 punkte, ne vėliau kaip per ~~30~~ **90** kalendorinių dienų nuo tinkamos audito ataskaitos pateikimo DAEI apskaitos vienetų sistemoje ir visos reikiamos informacijos ar duomenų gavimo Taryboje dienos, priima vieną iš šių sprendimų:

1) įskaityti DAEI apskaitos vienetus (ar jų dalį) į šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų metinių įpareigojimų įvykdymą;

2) panaikinti DAEI apskaitos vienetus tokia apimtimi, kuria dėl šių vienetų metinėje atestuoto auditoriaus arba audito įmonės audito ataskaitoje nustatyta trūkumų-;

3) atsižvelgiant į degalų tiekėjų ir (ar) transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjų dokumentais pagrįstus argumentus dėl šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų įgyvendinimo ne visa apimtimi, kai šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų neįgyvendinimo dalis neviršija 5 procentų, įpareigoti degalų tiekėją ir (ar) transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėją trūkstamą įpareigojimo dalį kompensuoti ateinančiais kalendoriniais metais, ją pridedant prie kitų kalendorinių metų įpareigojimų, nustatytų šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse, dydžio.

5. Tarybai per 30 kalendorinių dienų šio straipsnio 4 dalyje nustatytą laikotarpį ~~naudojantis~~ tinkamos audito ataskaitos pateikimo DAEI apskaitos vienetų sistemoje ir visos reikiamos informacijos ar duomenų gavimo Taryboje dienos nepriėmus vieno iš šio straipsnio 4 dalyje nustatytų sprendimų, laikoma, kad DAEI apskaitos vienetai yra įskaitomi į šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų metinių įpareigojimų įvykdymą.

6. Priėmus vieną iš šio straipsnio 4 dalyje nurodytų sprendimų, Taryba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos informuoja ~~DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvį~~ **degalų tiekėją ar transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėją** ir DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytoją.

7. DAEI apskaitos vienetai DAEI apskaitos vienetų sistemoje panaikinami vadovaujantis DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkos aprašu.

8. Tarybos sprendimai gali būti skundžiami teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

9. Už audito metu nustatytus trūkumus ir dėl šių trūkumų DAEI apskaitos vienetų panaikinimo pasekmes pagal šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 1 punktą atsako DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyviai, perleidę DAEI apskaitos vienetus arba patiekę degalus iš atsinaujinančių energijos išteklių, už kuriuos pirmą kartą buvo sugeneruoti DAEI apskaitos vienetai.“

9 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. DAEI apskaitos vienetų sistema

1. Siekiant užtikrinti skaidrų ir patikimą šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų ir reikalavimų vykdymą, informacija apie DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvius, DAEI apskaitos vienetų skyrimą, perleidimą ir panaikinimą, taip pat metinės atestuoto auditoriaus arba audito įmonės audito ataskaitos apie kalendoriniais metais vidaus rinkai patiektų degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius, kurie gali būti įtraukti į šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų įvykdymą, teikiama, kaupiama ir tvarkoma DAEI apskaitos vienetų sistemoje, vadovaujantis DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkos aprašu.

2. DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyviai, vadovaudamiesi DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkos aprašu, privalo:

1) registruotis DAEI apskaitos vienetų sistemoje, kaip numatyta šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje arba kai subjektai siekia įgyti DAEI apskaitos vienetus už į vidaus rinką patiektus degalus iš atsinaujinančių energijos išteklių;

2) mokėti šio straipsnio ~~40~~ **9** dalyje nustatytas įmokas;

3) teikti informaciją apie vidaus rinkai patiektus benzino, dyzelino, gamtinių dujų ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius;

4) ne vėliau kaip iki einamųjų metų ~~balandžio~~ **gegužės 30 31** dienos pateikti atestuoto auditoriaus arba audito įmonės audito ataskaitą apie praėjusiais kalendoriniais metais vidaus rinkoje patiektus benzino, dyzelino, gamtinių dujų kiekius ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius, už kuriuos šio įstatymo nustatyta tvarka galėjo būti suteikti DAEI apskaitos vienetai (**taikoma tik degalų tiekėjams ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams**). Tarybos nustatyta tvarka terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 30 kalendorinių dienų atsižvelgiant į dokumentais pagrįstus argumentus ir aplinkybes. Iki gegužės 31 d. nepateikus audito ataskaitos ir Tarybai nepateikus prašymo dėl audito ataskaitos pateikimo termino pratęsimo, Taryba skiria sankciją pagal šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir kartu įpareigoja degalų tiekėją arba transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėją per 30 kalendorinių dienų pateikti audito ataskaitą. Jeigu degalų tiekėjas arba transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjas nepateikia audito ataskaitos per Tarybos nustatytą terminą arba pagal degalų tiekėjo ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjo prašymu Tarybos pratęstą terminą, už praėjusius kalendorinius metus sugeneruoti DAEI apskaitos vienetai yra panaikinami ir laikoma, kad degalų tiekėjas ir (ar) transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjas neįvykdė šio įstatymo 16 straipsnio 1 ar 3 dalyse numatytų įpareigojimų ir už šį pažeidimą Taryba skiria sankciją pagal šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 1 punktą;

~~5) tiekdami arba parduodami benziną ar dyzeliną, kuriame biodegalų koncentracija viršija 10 procentų, skaičiuojant pagal bendrą degalų ir biodegalų mišinio energinę vertę, DAEI apskaitos vienetų sistemoje nurodyti subjektus, kuriems degalų ir biodegalų mišinys buvo parduotas;~~

6) 5) per 14 kalendorinių dienų nuo degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių išvežimo už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų dienos informuoti DAEI apskaitos vienetų sistemos administratorių apie degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių, už kuriuos buvo skirti DAEI apskaitos vienetai, išvežimą už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

~~2³~~3. DAEI apskaitos vienetai skiriami ~~viešųjų elektromobilių~~ **viešai prieinamų** įkrovimo prieigų operatoriams tik tuo atveju, jeigu jie yra įregistruoti ~~Viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių~~ **Viešai prieinamų** įkrovimo prieigų informacinėje sistemoje.

~~3. Subjektams, kurie verčiasi didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais, atsiranda prievolė registruotis DAEI apskaitos vienetų sistemoje ir teikti informaciją pagal šio straipsnio 2 dalies 5 punktą, kai subjektai parduoda benziną ir (ar) dyzeliną, už kuriuos jau yra sumokėtas akcizas ir kuriuose biodegalų koncentracija viršija 10 procentų, skaičiuojant pagal bendrą degalų ir biodegalų mišinio energinę vertę.~~

4. DAEI apskaitos vienetai sugeneruojami DAEI apskaitos vienetų sistemoje deklaruojant vidaus rinkai patiektus degalus. Deklaruojant vidaus rinkai patiektus degalus, turi būti nurodoma ši informacija:

1) dokumento, kuriuo patvirtinamas akcizų mokėjimo už benziną ar dyzeliną laikino atidėjimo režimo panaikinimas, numeris, jeigu toks dokumentas pagal teisės aktų reikalavimus turi būti išrašomas, arba nurodoma degalų pardavimo vidaus rinkai data, jeigu už parduodamus degalus neatsiranda prievolė mokėti akcizų;

~~2) pridėtinės vertės mokesčio sąskaitos faktūros, kuria buvo įformintas atitinkamų degalų pardavimas, numeris;~~

3) 2) vidaus rinkai patiektų degalų ir (ar) ~~biodegalų~~ **degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių** kiekis, išreikštas energine verte, nustatyta energetikos ministro tvirtinamoje metodikoje;

4) 3) vidaus rinkai patiektų degalų ir (ar) ~~biodegalų~~ **degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių** rūšis, įvardijant ~~biodegalų~~ **jų** gamybai panaudotas žaliavas ir jų kilmės šalį;

5)4) per 30 **60** kalendorinių dienų nuo degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių pateikimo vidaus rinkai dienos turi būti pateikiamas ~~biodegalų~~ **degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių** siuntos tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas patvirtinančio dokumento numeris kartu su **kita dokumente pateikiama** informacija, ~~įskaitant apie bendrą degalų ir energijos būvio ciklo metu išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų intensyvumą, išreikštą gramais anglies dioksido ekvivalentu megadžauliui (gCO₂ekv./MJ);~~

~~6)5) transporto sektoriaus gamtinių dujų transporto sektoriui tiekėjai ir viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriai turi pateikti atsinaujinančių išteklių energijos kilmės garantijos, įrodančios degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių pateikimą galutiniam vartotojui, kopiją;~~

6) teikiant informaciją apie iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą ir kurą iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų turi būti pateikiami ir dokumentai, įrodantys šio kuro atitikti 16 straipsnio 14 dalyje nustatytiems reikalavimams;

7) kita DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkos apraše nurodyta informacija.

5. Sudarant DAEI apskaitos vienetų perleidimo sandorį, registruojamą DAEI apskaitos vienetų sistemoje, ~~nurodomas~~ **nurodomi** DAEI apskaitos vienetų registracijos numeris ~~vienetus identifikuojantys duomenys~~ ir kita DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkos apraše nurodyta informacija.

6. DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytoja yra ~~Energetikos ministerijos~~ **energetikos ministro** įgaliota institucija, įstaiga ar įmonė.

7. DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojas turi teisę pagal duomenų teikimo sutartis gauti informaciją iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenų bazių, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Integruotoje muitinės informacinėje sistemoje registruotus duomenis, susijusius su degalų vežimu, tiekimu vidaus rinkai ir prievolės mokėti akcizus atsiradimu, ~~ir~~ duomenis iš elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorių apie elektros energiją, patiektą į transporto priemones per ~~viešąsias elektromobilių~~ **viešai prieinamas** įkrovimo prieigas, **duomenis apie išduotas atsinaujinančių energijos išteklių kilmės garantijas iš Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos paskirtų subjektų, atsakingų už kilmės garantijų išdavimą, perdavimą ir jų galiojimo panaikinimą bei kilmės garantijų naudojimo priežiūrą ir kontrolę.**

8. DAEI apskaitos vienetų sistemoje esanti informacija nėra vieša. DAEI apskaitos vienetų sistemoje esanti informacija gali būti neatlygintinai teikiama šio įstatymo 19 straipsnyje nustatytoms priežiūrą vykdančioms institucijoms, Energetikos ministerijai ir kitoms **Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos** institucijoms, kai ši informacija yra reikalinga įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytoms institucijų pareigoms vykdyti ar DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyviui, kai jam teikiama informacija yra tiesiogiai susijusi su jo paties vykdoma veikla.

9. DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojas pagal šio straipsnio 2, 3, 4, 5 ir ~~7~~ **6** dalis kaupdamas ir tvarkydamas informaciją:

1) užtikrina prieigą prie DAEI apskaitos vienetų sistemos šio įstatymo 19 straipsnyje nustatytoms priežiūrą vykdančioms institucijoms;

2) DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka skelbia apibendrintus duomenis apie Lietuvos Respublikoje patiektus degalų ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius, nenurodant atskirų DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių, ir

duomenis apie kiekvieno degalų tiekėjo per praėjusius kalendorinius metus į vidaus rinką pateiktiems biodegalams pagaminti panaudotas žaliavas ir jų kilmės šalį, nenurodant konkrečių žaliavų ir iš jų pagamintų biodegalų kiekių;

3) Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių duomenų saugą, nustatyta tvarka, užtikrina DAEI apskaitos vienetų sistemoje esančios informacijos ir duomenų saugą ir konfidencialumą.

10. DAEI apskaitos vienetų sistemos sukūrimas ir administravimas yra finansuojamas DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių įmokomis, kurios surenkamos ir administruojamos energetikos ministro nustatyta tvarka ir sąlygomis. DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojas DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių įmokas nustato suderinęs su ~~Energetikos ministerija ir~~ Taryba. Nustatant įmokas, atsižvelgiama į DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių veiklos mastą, kuris vertinamas pagal DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių pateiktus degalų kiekius, už kuriuos buvo sugeneruotas atitinkamas DAEI apskaitos vienetų skaičius, **ir į DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo sąnaudas. DAEI apskaitos vienetai, padauginti iš šio įstatymo 16 straipsnio 12 dalyje nustatytų daugiklių, nustatant DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių įmokas, nėra laikomi papildomai sugeneruotais DAEI apskaitos vienetais.**

11. ~~Per 30 kalendorinių dienų nuo finansinių metų pabaigos~~ **Pasibaigus finansiniams metams,** DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojas **iki po jų einančių metų gegužės 1 dienos** privalo pateikti Tarybai finansinių ataskaitų rinkinį, kuriame būtų aiškiai nurodytos DAEI apskaitos vienetų sistemos administravimo veiklos sąnaudos. Taryba, įvertinusi DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojo veiklos sąnaudas, gali pareikalauti, kad DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojas peržiūrėtų patvirtintas įmokas už jo teikiamas paslaugas, užtikrinant, kad DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių mokamos įmokos būtų pagrįstos DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojo veiklos sąnaudomis.“

10 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 19 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Taryba, vadovaudamasi šio įstatymo, Energetikos įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis ir Tarybos nustatyta tvarka, kontroliuodama ir prižiūrėdama šio įstatymo 16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų ir reikalavimų vykdymą, atlieka ~~fizinius~~ patikrinimus dėl DAEI apskaitos vienetų sistemos dalyvių degalų ir ~~biodegalų~~ **degalų iš atsinaujinančių išteklių** kiekių ir rūšių atitikties DAEI apskaitos vienetų sistemoje, Akcizų informacinėje sistemoje ir (ar) Integruotoje muitinės informacinėje sistemoje pateiktiems duomenims, **vertindama dokumentus ir atlikdama faktinius degalų ir degalų iš atsinaujinančių išteklių kiekių patikrinimus.** Tarybos atliekamose patikrinimo procedūrose pagal kompetenciją dalyvauja Tarnybos įgalioti valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kurie ima mėginius dėl degalų ir biodegalų sudėties ir rūšies nustatymo. **Taryba, Tarnyba ir Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos bendradarbiauja atliekant patikrinimus akciziniuose sandėliuose, kuriuose vykdomos degalų ir biodegalų maišymo procedūros. Patikrinimai mažmeninės prekybos degalais vietose ir akciziniuose sandėliuose, iš kurių degalų ir biodegalų mišiniai tiekiami į mažmeninės prekybos degalais vietas, turi būti atliekami koordinuotai, užtikrinant tų pačių degalų ir biodegalų mišinių siuntų kontrolę akciziniuose sandėliuose ir mažmeninės prekybos degalais vietose.“**

2. Pakeisti 19 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Tarnyba atlieka ~~fizinius~~ patikrinimus mažmeninės prekybos degalais vietose **įmdama mėginius dėl degalų ir biodegalų sudėties ir rūšies nustatymo ir** tikrindama, ar yra tinkamai laikomasi šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų ir ar pagal šio įstatymo 18 straipsnio 4 dalį pateikta informacija atitinka patikrinimo metu gautus duomenis.“

3. Pakeisti 19 straipsnio 4 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„4. Tarnyba, ~~atlikdama~~ **organizuodama** degalų mėginių laboratorinius tyrimus dėl degalų ir biodegalų sudėties ir rūšies nustatymo ir **atlikdama** šio straipsnio 3 dalyje numatytus patikrinimus, vadovaujasi šio įstatymo, Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis ir Tarnybos nustatyta tvarka. Tarnybos įgalioti valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, turi teisę:“.

4. Pakeisti 19 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Tarnyba, ~~atlikusi~~ **gavusi** degalų mėginių, paimtų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų patikrinimų metu, ~~laboratorinius tyrimus, laboratorinių tyrimų rezultatus apie juos Tarnybos~~ **jos** nustatyta tvarka informuoja Tarybą ~~apie gautus laboratorinių tyrimų rezultatus~~.“

11 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. **Kiekvienas degalų tiekėjas** ~~Degalų tiekėjai~~ ir transporto sektoriaus gamtinių dujų ~~tiekėjai~~ **tiekėjas**, įgyvendindami šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytus **įpareigojimus**, turi užtikrinti, kad biodegalų, taip pat transporto sektoriuje suvartojamo biokuro, jeigu jie pagaminti iš maistinių ir (ar) pašarinių augalų, procentinė dalis, palyginti su bendra degalų tiekėjo ar transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjo per **kalendorinius** metus patiektų **gamtinių dujų, benzino, dyzelino ir (ar) degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių** energine verte, ~~nebūtų didesnė daugiau kaip vienu procentiniu punktu, palyginti su biodegalų, pagamintų iš maistinių ir pašarinių augalų, suvartojimo Lietuvos Respublikos kelių ir geležinkelių transporto sektoriuose 2020 metais procentine dalimi, kurią, vadovaudamasis Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu, nustato energetikos ministras.~~

~~1) 2021 metais nebūtų didesnė kaip 6,2 procentinio punkto;~~

~~2) 2022 ir kitais metais nebūtų didesnė daugiau kaip vienu procentiniu punktu, palyginti su bendru galutiniu energijos suvartojimu Lietuvos Respublikos kelių ir geležinkelių transporto sektoriuose 2020 metais.“~~

2. Pakeisti 20 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. **Kiekvienas degalų tiekėjas** ~~Degalų tiekėjai~~ ir transporto sektoriaus gamtinių dujų ~~tiekėjai~~ **tiekėjas**, įgyvendindami šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytus įpareigojimus ~~ir reikalavimus~~, turi užtikrinti, kad kiekvienais kalendoriniais metais biodegalų **ir biodujų**, pagamintų iš naudoto kepimo aliejaus ir 1 ir 2 kategorijų gyvūninių riebalų, kaip apibrėžta pagal 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) (~~toliau — Reglamentas (EB) Nr. 1069/2009~~), procentinė dalis, palyginti su bendra degalų tiekėjo **ar transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjo per kalendorinius metus** patiektų **gamtinių dujų, benzino, dyzelino ir (ar) degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių** energine verte, neviršys 1,7 procento ribos.“

3. Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Biodegalų, taip pat transporto sektoriuje suvartoto biokuro, jeigu jie pagaminti iš maistinių ir **(ar)** pašarinių augalų, ~~ir (ar) iš~~ naudoto kepimo aliejaus ir **(ar)** 1 ir 2 kategorijų

gyvūninių riebalų, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1069/2009, dalis, viršijanti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas ribas, nėra įskaičiuojama į šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų ir reikalavimų įgyvendinimą.“

12 straipsnis. Įstatymo papildymas 20¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 20¹ straipsniu:

„20¹ straipsnis. Europos Sąjungos degalų duomenų bazė

1. Degalų tiekėjai, degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus elektros energiją, gamintojai ir subjektai, vykdančys mažmeninę prekybą degalais, yra atsakingi už informacijos, susijusios su degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių ir kuro iš atsinaujinančių išteklių tiekimo transporto sektoriui sandoriais, pateikimą į Europos Sąjungos degalų duomenų bazę.

2. Teikiant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, kartu turi būti pateikiama informacija, susijusi su degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikomis, įskaitant per tiekiamų degalų gyvavimo ciklą išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir konkrečios degalų siuntos gamybai suteiktą paramą (jeigu taikoma).

3. Siekdamas užtikrinti efektyvų duomenų perdavimą ir (ar) priėmimą, DAEI apskaitos vienetų sistemos valdytojas užtikrina, kad DAEI apskaitos vienetų sistema per sąsają būtų susieta su Europos Sąjungos degalų duomenų baze, kai tik ši sistema atitiks Europos Sąjungos degalų duomenų bazės reikalavimus.

4. Degalų tiekėjai į Europos Sąjungos degalų duomenų bazę taip pat teikia informaciją, susijusią su šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimu. Informacija, teikiama į Europos Sąjungos degalų duomenų bazę, turi atitikti informaciją, teikiamą į DAEI apskaitos vienetų sistemą.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad į Europos Sąjungos degalų duomenų bazę teikiamų duomenų tikslumas ir išsamumas būtų patikrintas pasinaudojant sertifikavimo įmonėmis, kurios atlieka sertifikavimą pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų subjektų į Europos Sąjungos degalų duomenų bazę teikiamų duomenų tikslumas ir išsamumas taip pat gali būti užtikrinamas per DAEI apskaitos vienetų sistemą, jeigu degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių yra tiekiami vidaus rinkai, o DAEI apskaitos vienetai yra suteikti panaudojant pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą išduotą atitiktį tvarumo charakteristikoms patvirtinantį sertifikatą, kuris taip pat gali papildytas atsinaujinančių išteklių kilmės garantija.“

13 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Biodegalų ir pažangiųjų **biodegalų** ir ~~nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių~~ degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kurių energinė vertė siekiant degalų tiekėjams nustatytų įpareigojimų gali būti laikoma du kartus didesne, palyginti su jų pradine energine verte, gamybai tinkamų naudoti **žaliavų vertinimas**

1. Energetikos ministras kartu su aplinkos ministru ir ~~Lietuvos Respublikos~~ žemės ūkio ministru, atsižvelgdami į šio straipsnio 3 dalies nuostatas, patvirtina metodiką, pagal kurią vertinamos pažangiųjų biodegalų ir ~~nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių~~ degalų iš atsinaujinančių

~~energijos išteklių gamybai tinkamos naudoti žaliavos ir žaliavos, iš kurių pagamintų biodegalų, pažangiųjų biodegalų ir (ar) nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių energinė vertė, siekiant šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų įpareigojimų, gali būti laikoma du kartus didesne, palyginti su jų pradine energine verte.~~

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje metodikoje nustatomi pradinių žaliavų vertinimo kriterijai ir jų reikšmės, kuriais remiantis žaliavos gali būti įtraukiamos į energetikos ministro tvirtinamą žaliavų sąrašą (toliau – žaliavų sąrašas). Į žaliavų sąrašą įtraukiamos žaliavos, kurios yra laikomos tinkamomis naudoti pažangiųjų biodegalų ~~ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai~~, ir žaliavos, iš kurių pagamintų biodegalų, ~~pažangiųjų biodegalų ir nebiologinių skystųjų ir (ar) dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių~~ energinė vertė yra laikoma du kartus didesne, palyginti su jų pradine energine verte.

3. Nustatant žaliavų vertinimo kriterijus ir jų reikšmes šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje metodikoje turi būti atsižvelgiama:

- 1) ~~į gamybos technologijų brandą ir sąnaudas;~~
- 2) **1) į biodegalų gamybai naudojamų žaliavų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažėjimo vertes, palyginti su iškastiniu kuru, jeigu tokios yra žinomos;**
- 3) ~~į žaliavų tvarumą;~~
- 4) **2) ar žaliavos yra priskirtinos žaliavų grupei, dėl kurių naudojimo biodegalų gamybai kyla didelė netiesioginio žemės naudojimo keitimo rizika, kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2019/807;**
- 5) **3) į atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetus ir žiedinės ekonomikos principus;**
- 6) **4) į žaliavų priskyrimą atliekų, perdirbimo liekanų ar šalutinių produktų grupėms, atsižvelgiant į žaliavų ekonominę vertę ir alternatyvius jų panaudojimo būdus bei poreikį išvengti iškraipiančio poveikio tų žaliavų rinkoms.**

4. Žaliavų sąrašas sudaromas vadovaujantis Direktyvos (ES) 2018/2001 IX priedu ir **atsižvelgiant į jame nustatytas žaliavas ir jų kategorijas. Žaliavų sąrašas** gali būti keičiamas gavus pasiūlymų iš asmenų ar institucijų, atsižvelgiant į technologijų progresą ar naujų žaliavų atsiradimą rinkoje, ~~taip pat atsiradus papildomų duomenų apie žaliavų sąraše esančių žaliavų neatitiktį šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje metodikoje nustatytiems vertinimo kriterijams.~~

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytus pasiūlymus ir žaliavų sąrašo keitimo poreikį pagrindžiančią informaciją vertina ~~viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra (toliau – Agentūra)~~ **subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje**, jės jo nustatyta tvarka ir ~~atsižvelgdama~~ **atsižvelgdamas** į šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje metodikoje nustatytus vertinimo kriterijus ir jų reikšmes.

6. ~~Agentūra~~ **Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje**, žaliavų vertinimo tikslais turi teisę prašyti pasiūlymus dėl žaliavų sąrašo keitimo poreikio pateikusio subjekto pateikti papildomą informaciją apie žaliavą, kurią siūloma įtraukti į žaliavų sąrašą arba kurią siūloma pašalinti iš žaliavų sąrašo.

7. ~~Agentūra~~ **Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje**, iki einamųjų kalendorinių metų birželio 1 dienos įvertina pasiūlymus, gautus per praėjusius kalendorinius metus, ir vertinimo išvadoje Energetikos ministerijai pateikia motyvus dėl kiekvienos žaliavos įtraukimo į žaliavų sąrašą ar pašalinimo iš jo tikslingumo.

8. Energetikos ministerija, gavusi ~~Agentūros~~ **subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje**, vertinimo išvadą, kurioje pritariama žaliavų sąrašo pakeitimui, parengia ir pateikia viešai konsultacijai žaliavų sąrašo pakeitimo projektą.

9. Jeigu ~~Agentūros~~ **subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje**, pateiktoje vertinimo išvadoje yra nepritariama žaliavų sąrašo pakeitimui, Energetikos ministerija, įvertinusi ~~Agentūros~~ pateiktus duomenis, apie tai informuoja pasiūlymą teikusį subjektą, Aplinkos ministeriją ir Žemės ūkio ministeriją.

10. Žaliava, kurios pašalinimui ar įtraukimui į žaliavų sąrašą nebuvo pritarta, ne anksčiau kaip po 2 kalendorinių metų nuo paskutinės vertinimo išvados apie tą žaliavą pateikimo gali būti vertinama pakartotinai, gavus pasiūlymą šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka ir esant naujų faktinių duomenų apie vertinamą žaliavą.

11. Žaliavą vertinant pakartotinai, galioja šiame straipsnyje nustatyta vertinimo tvarka.

12. Pakeistas žaliavų sąrašas įsigalioja ne anksčiau kaip po 90 kalendorinių dienų nuo jo patvirtinimo dienos.“

14 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Papildyti 23 straipsnį 21 dalimi:

„21. Elektrinių kelių transporto priemonių gamintojai suprantami taip, kaip jie apibrėžti 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) 2018/858 dėl motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo ir rinkos priežiūros, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2007 ir (EB) Nr. 595/2009 bei panaikinama Direktyva 2007/46/EB, turi užtikrinti, kad pagamintose elektrinėse transporto priemonėse būtų įdiegta tokia transporto priemonės informacinė valdymo sistema, kuri leistų elektrinių kelių transporto priemonių savininkams ir naudotojams, taip pat savininkų ir naudotojų vardu veikiančioms trečiosioms šalims realiuoju laiku nediskriminacinėmis sąlygomis, nemokamai, laikantis duomenų apsaugos taisyklių, susipažinti su elektrinėje kelių transporto priemonėje sukauptais duomenimis, susijusiais su elektrinės kelių transporto priemonės baterijos būkle, įkrovos būseną, įkrovimo galios parametrais ir baterijos talpa, taip pat elektrinės kelių transporto priemonės buvimo vieta, kai elektrinės kelių transporto priemonės savininkas tokį veiksmą įgalina elektrinės kelių transporto priemonės informacinėje sistemoje.“

15 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 31 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. ~~Agentūra~~ **Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje**, yra atsakingas už palyginamųjų alternatyviųjų degalų kainų apskaičiavimą ir paskelbimą savo interneto svetainėje.“

2. Pakeisti 31 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. ~~Agentūra~~ **Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje**, palyginamąsias alternatyviųjų degalų kainas apskaičiuoja remdamasi vadovaudamasis energetikos ministro nustatyta metodika, kuri grindžiama kainomis, išreikštomis euraiš šimtui kilometrų, taip pat atsižvelgdama atsižvelgdamas į atskirų lengvųjų automobilių modelių, varomų skirtingų rūšių degalais, masę, galią ir degalų sąnaudas.“

3. Papildyti 31 straipsnį 7 dalimi:

„7. Vartotojų informavimo tikslu subjektai, vykdančys mažmeninę prekybą degalais, energetikos ministro nustatyta tvarka turi skelbti informaciją apie žaliavas, iš kurių buvo pagaminti biodegalai, kurie praeitais kalendoriniais metais buvo įmaišyti į degalinėje parduotų degalų ir biodegalų mišinius. Informacija turi apimti žaliavų pavadinimą ir kilmės

šali. Informacija gali būti pateikiama degalinės, kurioje buvo vykdoma prekyba degalų ir biodegalų mišiniais, teritorijoje, vartotojams prieinamoje vietoje, arba subjekto, vykdančio mažmeninę prekybą degalais, interneto svetainėje.“

16 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„32 straipsnis. Atsakomybė už pažeidimus vykdant reguliuojamąją veiklą

1. Taryba degalų tiekėjams ir (ar) transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams už pažeidimus vykdant reguliuojamąją veiklą Tarybos nustatyta tvarka skiria šias sankcijas:

1) už įpareigojimų ir reikalavimų, nustatytų šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse, nevykdymą skiria baudą, kurios dydis yra lygus neįvykdytai įpareigojimo daliai, išreikštai energine verte (megadžauliais), padauginus ją iš keturių euro centų. **Neįgyvendinus įpareigojimo, susijusio su pažangiųjų biodegalų ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro tiekimu, nustatyto šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje, Taryba skiria baudą, kurios dydis yra lygus neįvykdytai įpareigojimo daliai, išreikštai energine verte (megadžauliais), padauginus ją iš šešių euro centų. Jeigu degalų tiekėjas įgyvendino šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatytą bendrą įpareigojimą, tačiau neįgyvendino įpareigojimo dalies, susijusios su pažangiųjų biodegalų ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro tiekimu, bauda skiriama tik už tą energinės vertės dalį, kuri nebuvo pasiekta;**

2) už patikrinimų, nurodytų šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje, metu nustatytus pažeidimus skiria baudą ~~nuo vieno tūkstančio eurų iki vieno milijono~~, kurios dydis yra lygus neįvykdytai reikalavimo daliai, išreikštai energine verte (megadžauliais), padauginus ją iš keturių euro centų;

3) už Tarybos teisėtų įpareigojimų (nurodymų) nevykdymą arba vykdymą ne nustatytu terminu skiria įspėjimą arba baudą iki penkių tūkstančių eurų;

4) už šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje nustatyto įpareigojimo registruotis DAEI apskaitos vienetų sistemoje ir deklaruoti privalomus deklaruoti duomenis ir informaciją nevykdymą skiria įspėjimą arba baudą iki dešimties tūkstančių eurų, vadovaudamasi šio įstatymo 33 straipsnyje nurodyta atsakomybės už pažeidimus vykdant reguliuojamąją veiklą taikymo tvarka. Jeigu degalų tiekėjas pakartotinai nevykdo Tarybos reikalavimų, Taryba Energetikos įstatymo nustatyta tvarka turi teisę sustabdyti įpareigojimo vykdančio degalų tiekėjo leidimą verstis mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais ir (ar) leidimą verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais;

5) už šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 4 punkte nustatyto įpareigojimo pateikti audito ataskaitą nevykdymą iki nustatyto termino arba vykdymą ne nustatytu terminu skiria įspėjimą arba baudą iki dešimties tūkstančių eurų.

2. Taryba degalų tiekėjams, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams ir subjektams, vykdantiems mažmeninės prekybos degalais veiklą, už pažeidimus vykdant reguliuojamąją veiklą Tarybos nustatyta tvarka skiria šias sankcijas:

1) už reikalavimų, nustatytų šio įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje, nevykdymą skiria baudą ~~nuo vieno tūkstančio eurų iki vieno milijono eurų~~, kurios dydis yra lygus neįvykdytai reikalavimo daliai, išreikštai energine verte (megadžauliais), padauginus ją iš keturių euro centų;

2) už Tarybos teisėtų įpareigojimų (nurodymų) nevykdymą arba vykdymą ne nustatytu terminu skiria įspėjimą arba baudą iki penkių tūkstančių eurų;

3) už reikalavimų, nustatytų šio įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje, nevykdymą skiria įspėjimą arba baudą iki penkių tūkstančių eurų.“

17 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 33 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Degalų tiekėjams, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams ir subjektams, vykdančioms mažmeninės prekybos degalais veiklą, už pažeidimus, nurodytus šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2, ~~ir 3~~, **4 ir 5** punktuose ir 2 dalyje, taikant atsakomybę atsižvelgiama į:

1) pažeidimo pavojingumą;

2) pažeidimo trukmę;

3) degalų tiekėjo, transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjo ar subjekto, vykdančio mažmeninės prekybos degalais veiklą, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes.“

2. Pakeisti 33 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) padarė pažeidimą, dėl kurio jam per paskutinius 12 mėnesių buvo skirta bauda už šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2 ~~ir 3~~, **4 ir 5** punktuose ir 2 dalyje nurodytus pažeidimus.“

3. Pakeisti 33 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Tarybos ar Tarnybos sprendimas dėl atsakomybės skyrimo už pažeidimus, nurodytus šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2, ~~ir 3~~, **4 ir 5** punktuose ir 2 dalyje, skyrimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius, o dėl pažeidimo, nurodyto šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 1 punkte, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo pažeidimo nustatymo dienos.“

4. Pakeisti 33 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Sankcijų, nurodytų šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 2, ~~ir 3~~, **4 ir 5** punktuose, skyrimas neatleidžia nuo įpareigojimų, nustatytų šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalyse, vykdymo.“

18 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, šio įstatymo 5, 7 ir 15 straipsnius, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 5, 7 ir 15 straipsniai įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

3. Energetikos ministras priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus:

1) dėl šio įstatymo 6, 8, 9 ir 13 straipsnių – iki 2024 m. gruodžio 31 d.;

2) dėl šio įstatymo 5 ir 15 straipsnių – iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas